

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt IX. Hallucinatum h̄ic esse Lactantium in constituenda exempli
ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

198. DE CHRISTIANA LIBERTATE
commenabatur: tradebat autem se iudicanti iniuste:
haec tenus Cyprianus. Idcirco igitur Deus seipsum no-
bis in homine aspiciendum exhibens, non solum ea
fecit quibus ad sequendum ipsum invitaremur, sed
etiam illa passus est, quibus a sequendo Deo deterre-
bamur. Nam cum adipisci certissimum ac summum
Cap. 13. lib. de
utilitate cre-
dendi.
bonum nemo possit, inquit Augustinus, nisi id plene
perfecte que dilexerit; quod nullo pacto fiet, quamdiu
mala corporis atque fortuita formidantur; ille nascen-
do mirabiliter & operando, conciliauit charitatem
moriendo autem & resurgendo, exclusit timorem. Iam
verò talem se in ceteris rebus omnibus præbuit, qua
persequi longum est, ut & diuina clemētia quod poni-
gi, & humana infirmitas quod possit euchi sentiremus.

CAPUT IX.

Hallucinatum hic esse Lactantium in consti-
tuenda exempli ratione.

Cap. 25. lib. de
vera sap.
Cap. 61.
EFFLUIT verò hic Lactantius, nec modum tenet,
dum enim urget in doctore virtutis exemplum,
vitia in Christo posuit quae domaret, ut hoc re ipsa
quoque hominibus faciendū esse demonstraret. Ideo,
inquit, carne se induit, ut desideriis carnis edomini,
doceret non necessitatis esse peccare, sed propositi ac
voluntatis. Vna enim nobis & magna & præcipua
cum carne luctatio est: cuius infinitæ cupiditates pre-
munt animam, nec Deum retinere patiuntur: sed eam
voluptatibus & illecebris suauibus mancipatam, mor-
te afficiunt sempiterna. quibus ut repugnare possemus,
Deus nobis viam superandę carnis & aperuit & ostendit.
Sic ille. Quem eius locum cum citasset pro se Pe-
lagius suppressio auctoris nomine, vide ut respondeat
Augustinus libro de natura & gratia, nesciens (ut ap-
paret) esse Lactantij: Nobis quidem videtur, ab homi-
ne Christiano, procul esse debere eam de Christo op-
tionem.

nionem, ut eum desideria carnis habuisse putet quæ domaret. Etenim hæc vbi insunt, nondum absoluta rectitudo perfectaque iustitia est. Quinetiam si desideria carnis (quæ iuxta familiarem scripturæ diuinæ loquendi morem vitiosa intelliguntut) pro naturalibus accipiantur motibus ac desideriis, cuiusmodi est edendi viuendique appetitus : tamen neque illa in Christo comprimenta domandaque fuerunt; cùm eius in animo nullus surgeret motus, qui non esset rationis excitatus imperio, qui que non mox vt iussisset, conquiesceret. *Quod si in primis hominibus, cùm integri adhuc essent, non ea lucta fuit, de qua scriptum est;* Caro cōcupiscit aduersus spiritum; multo minus eamdem in Christo fuisse credendum est, qui ad sanandam naturam nostram parum fuisset idoneus, si nec ipse vitiis caruisset quæ sanari oporteret. hoc enim cōcupiscentiæ malum, inquit Augustinus, si Christus in natura haberet sua, non sanaret in nostra. Et nostri quidem similis per omnia Christus Dominus ex Virgine editus est : sed quemadmodum Apostolus ait, absque peccato. Vbi ea quoque sub peccato intelliguntur omnia, quæ in peccatum suapte natura ferunt; cuiusmodi sunt, ignoratiæ rerum agendarum, & concupiscentia noxiarum. Eius quoque agonia in sacro Euangelio legitur, sed qua habuit cum morte certamen, non cum vitiis. in quo certamine non arbor vitae reprimendus, & tanquam prælio superandus fuit, qui rebellis in Christo nō erat: sed neque propositæ mortis horror pavore que vincendus, aut luctandum, quod Caluinus ait, cum horribili formidine, ne à suscepto salutis opere animum reuocaret, quæ formido tanta in eo duntaxat fuit, quantam esse illam recta ratio permiserat. Nec enim hoc aut intelligi volumus, aut dici patimur, in aliena duntaxat persona dictum à Christo illud, Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste.

N 4

Sed

*Lib. 5. contra
Iulian. cap. 9.
in fine.*

Hebr. 4.

Luke 23.

*Lib. 2. Inf. 2.
cap. 16.*

Math. 26.

Sed ita omnino hic gessit infirmitatis alienæ personæ.

In Psalm 21. quemadmodum sæpius ab Augustino tractatum est,
expos. 2. & in vt tamen naturæ suæ refugientis mortem, humanum
Psalm. 32 cœc. 1. motum exprimeret, eoque ipso planè se hominem esse
& in Psalm 87. demonstraret. Namque ad eum modum constat lo-
& 89. & ma-
xime 93.

Leoserm. 5. de cum huc à Veteribus esse explicatum, ut pro compro-
pass. Domini. banda in Christo naturæ humanæ veritate facere pu-
Agato in epi-
stola. August. taretur. Hunc ergo Christus fugitatis animæ motum,
in fin. Psalm. 32 quo mortem horrebat, non quomodo membra eius
 infirmitate voluntatis, sed merè naturaliter, & habui-
 in se, & expressit. Sed habuit ex imperio voluntatis ad-
 missum, non inuitò subortum. Habuit regendum, non
 reprimendum; demonstrandum, non debellandum
 obedientem, non refractarium, denique habuit eum
 sine omni reluctandi molestia ac perturbatione tran-
 quillissimæ mentis, in ea in qua debuit suæ naturæ par-
 te, subiectum. Sicut enim carnem passus est acerrimi-
 doloribus affici, ex confixione clauorum: ita etiam
 animum permisit quæ propria ipsius erant, agere &
 pati. In integra enim, quemadmodum Leo Pontifi-
Serm. 3. de
Naturitate. ait, veri hominis perfectaque natura, verus natus ei-
 Deus; totus in suis, totus in nostris. Nostra autem di-
 cimus, quæ in nobis ab initio creator condidit, & quæ
 reparanda suscepit. Nam illa quæ deceptor inuexit, &
 homo deceptus admisit, nullum habuerunt in Salu-
 to vestigium. Et rursus Serm. 15. de pass. Domini.
 Ideo, inquit, inæstitudine, ideo formidine non care-
 bat, ut ad euincendas huius mundi perturbationes non
 solum nos sacramento susceptionis, sed etiam exem-
 plo fortitudinis roboraret. At quoniam modo, inquis,
 vitia domare exemplo docuit, qui vita ipse non do-
 muit. Dicebat hoc quoque Iulianus, Non potuit exem-
 plum dare, natura dissimilis. Cui respondens Augu-
 stinus, Potuit quidem, inquit; nam quid est quod nos
 ad imitationem Patris hortatur, qui facit Solem suum

August. lib. 5.
contra Julian.
cap. 9. ad fin.

oriri super bonos & malos, nisi ut eius exemplo nostros diligamus inimicos? Verumtamen natura hominis Christi, nostrae naturae dissimilis non fuit, sed virtus nostro dissimilis fuit. Ille quippe sine virtute natus est homo, quod hominum nemo. Quantum autem ad vitam pertinet, qua Christum debemus imitari; hoc quoque ad distantiam plurimum valet, quod unusquisque nostrum homo est, ille autem etiam Deus. Neque enim tantum potest iustus homo esse, qui homo est; quantum homo, qui & Deus est. Sic Augustinus. Non igitur exemplo suo vitia domare docuit, vitiiis quibus ipse laboraret resistendo, sed nostris virtutis desideriis contraria & faciendo & patiendo.

CAPVT X.

De sacramento nostrae liberationis, ac primùm cur ad hominem liberandum iustitia ratione potius quam solius ostensione virtutis omnipotens Deus Iesus sit.

VT verò iam exempli utilitate tractata, ad Sacramenti considerationem veniamus, tenendum illud in primis est: variis atque innumeris omnino modis, quos humanæ mentis non capit angustia, abiecto in turpissimam seruitutem generi nostro, succurrere Deum Optimū Maximum potuisse. Namque vel iuſſione sola nutuque potentissime voluntatis, iugum antiquæ seruitutis excussisset, & inueteratam carnis vestitatem demolitus esset, atque deleuisset, si id visum fuisset sapientiæ eius. An qui hominem initio fecerat rectū, suoque spiritu ad iuste sapienterque viuendum ornauerat, non potuisset puncto temporis, vel depravatissimū suo virtuo, reformare atque instaurare? Non principem tenebrarū foras ejcere, & eius in miserum captiuum constringere vires, malitiamque coercere, protinus potuisset, si libuisset? Verum cùm sola suæ diuinitatis virtute diabolum vincere, & hominem peccatorem

N 5